

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός γνωμοδοτήσεως 128/2016

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήμα Α΄
Συνεδρίαση της 18 - 5 - 2016**

Σύνθεση:

- Πρόεδρος** : Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.
- Μέλη** : Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη, Πέτρος Κωνσταντινόπουλος, Ευσταθία Τσαούση, Γεώργιος Βαμβακίδης, Νομικοί Σύμβουλοι.
- Εισηγητής** : Κωνσταντίνος Κυριόπουλος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.
- Αριθμός Ερωτήματος** : Το υπ' αριθμ. πρωτ. Π69 - 13697/22.3.2016 έγγραφο του Υπουργείου Εξωτερικών/ ΣΤ' Γενικής Διεύθυνσης/ ΣΤ1 Διεύθυνσης Προσωπικού και Διοικητικής Οργάνωσης.
- Ερώτημα** : Ερωτάται αν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 35 και 59 του ν.4369/2016 περί αυτοδίκαιης απόλυσης λόγω ορίου ηλικίας και στους υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα), γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό.

Από το έγγραφο της ερωτώσης υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 59 του ν.4369/2016, που αντικατέστησε τις διατάξεις του άρθρου 155 του Υπαλληλικού Κώδικα (Υ.Κ.),

οι υπαγόμενοι σε αυτόν υπάλληλοι, απολύονται αυτοδικαίως από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους. Περαιτέρω, με τη διάταξη του άρθρου 35 του ίδιου νόμου προβλέφθηκε η δυνατότητα επανόδου στην ενεργό υπηρεσία για όσους υπαλλήλους απολύθηκαν αυτοδικαίως από την υπηρεσία τους από τις 19.8.2015 μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 155 του Υπαλληλικού Κώδικα και η σχετική διαδικασία.

2. Μέχρι σήμερα, για την αυτοδίκαιη λύση της υπαλληλικής σχέσης των υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών (ΥΠΕΞ) εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις του Οργανισμού του ΥΠΕΞ (ν.3566/2007), οι οποίες ήταν εναρμονισμένες με τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 155 του Υ.Κ., πριν από την αντικατάστασή τους, κατά τα ανωτέρω, με εξαίρεση την θέσπιση απώτατου ορίου ηλικίας αφυπηρέτησης των υπαλλήλων του διπλωματικού κλάδου στα 65 έτη αντί των 67 ετών, που ισχύει για τους λοιπούς κλάδους υπαλλήλων.

3. Ενόψει των ανωτέρω, το εξεταζόμενο ερώτημα αφορά στο αν θα πρέπει να εφαρμοσθούν άμεσα και στο ΥΠΕΞ, οι διατάξεις των άρθρων 59 και 35 του ν.4369/2016, ως προς το όριο ηλικίας αφυπηρέτησης ή θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν οι υφιστάμενες διατάξεις του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών, ως ειδικότερου νόμου.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

4. Στα άρθρα 59 και 35 του ν.4369/2016 (Α' 33) ορίζεται ότι: « Άρθρο 59: 1. Ο τίτλος του άρθρου 155 του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.(ν.3528/2007) «Απόλυση λόγω ορίου ηλικίας και τριακονταπενταετίας» τροποποιείται σε «Αυτοδίκαιη απόλυση λόγω ορίου ηλικίας». 2. Η παρ.1 του άρθρου 155 του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.(ν.3528/2007) αντικαθίσταται ως εξής: « 1. Ο υπάλληλος απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του εξηκοστού εβδόμου (67^{ου}) έτους της ηλικίας του». 3. Η παρ. 2 του άρθρου 155 του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.(ν.3528/2007) καταργείται. Άρθρο 35: Οι υπάλληλοι που απολύθηκαν αυτοδικαίως από την υπηρεσία κατά το χρονικό διάστημα από τις 19.8.2015 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 και του πρώτου εδαφίου της παρ.2 του άρθρου 155 του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3528/2007 (Α' 26) και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 και του πρώτου εδαφίου της παρ.2 του άρθρου 159 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3584/2007, δύνανται να

επανέλθουν στην υπηρεσία με αίτησή τους που υποβάλλεται εντός της αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Οι υπάλληλοι που αιτούνται να επανέλθουν, μπορούν να παραμείνουν στην υπηρεσία μέχρι την αυτοδίκαιη απόλυσή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 155 του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ (ν.3528/2007) και τις διατάξεις του άρθρου 159 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, όπως αυτές τροποποιούνται με τον παρόντα νόμο. Η αίτηση μπορεί να γίνει δεκτή με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του αρμοδίου οργάνου κατόπιν γνώμης του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου με βάση την εκτίμηση των υπηρεσιακών αναγκών. Η επαναφορά στην υπηρεσία, σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, ισχύει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του οικείου Υπουργού ή του αρμοδίου οργάνου, με την οποία γίνεται αποδεκτή η αίτηση του υπαλλήλου. Η επαναφορά αφορά αποκλειστικά στην οργανική θέση που κατείχε ο υπάλληλος, χωρίς να παρέχεται δικαίωμα επανάκτησης τυχόν καθηκόντων ευθύνης που ασκούσε κατά την αυτοδίκαιη απόλυσή του ή τυχόν θέσεων και ιδιοτήτων που κατείχε κατά την αυτοδίκαιη απόλυσή του. Το χρονικό διάστημα από την αυτοδίκαιη απόλυση μέχρι την επαναφορά στην υπηρεσία δεν αποτελεί χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας. Οι υπάλληλοι που επανέρχονται κατ'εφαρμογή της παρούσας διάταξης λαμβάνουν τις αποδοχές που λάμβαναν πριν την αυτοδίκαιη απόλυσή τους πλην αυτών που συνδέονται με την ενεργό άσκηση καθηκόντων ευθύνης».

5. Στα άρθρα 97 και 98 του ν.3566/2007 (Α' 117) «Κύρωση ως Κώδικα του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών» ορίζεται ότι: « Άρθρο 97: 1.α. Οι υπάλληλοι του Διπλωματικού Κλάδου αποχωρούν από την υπηρεσία, όταν συμπληρώσουν το 65^ο έτος της ηλικίας τους. β. Ως ημέρα που συμπληρώνεται το ανωτέρω όριο θεωρείται η 31^η Δεκεμβρίου του οικείου έτους...3. Οι υπάλληλοι του Διπλωματικού Κλάδου, οι οποίοι συμπληρώνουν το όριο ηλικίας, απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους με διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών, το αργότερο μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία συμπλήρωσαν το όριο αυτό... Άρθρο 98: 1. Οι υπάλληλοι του Διπλωματικού Κλάδου που έχουν συμπληρώσει το 60^ο έτος της ηλικίας τους αποχωρούν από την υπηρεσία, εφόσον έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία. Οι ανωτέρω απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών, το αργότερο μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία συμπλήρωσαν τριακονταπενταετή υπηρεσία ...2...3. Με διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών, μπορεί λόγω ιδιαίτερων υπηρεσιακών αναγκών, να παραταθεί ο χρόνος παραμονής στην υπηρεσία, υπαλλήλων του Διπλωματικού Κλάδου με πρεσβευτικό βαθμό, επί τρία έτη το πολύ μετά τη συμπλήρωση

τριακονταπενταετούς δημόσιας υπηρεσίας και πάντως όχι πέραν του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους».

6. Περαιτέρω, στην παράγραφο 11 του άρθρου 101 του ν.3566/2007, που αφορά την αποχώρηση λόγω ορίου ηλικίας ή συμπλήρωσης 35ετούς υπηρεσίας του επιστημονικού προσωπικού της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του ΥΠΕΞ, ορίζεται ότι: «11. Οι υπάλληλοι που ανήκουν στο επιστημονικό προσωπικό της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας αποχωρούν από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους. Ως ημέρα που συμπληρώνεται το ανωτέρω όριο ηλικίας θεωρείται η 31^η Δεκεμβρίου του οικείου έτους. Οι ανωτέρω υπάλληλοι αποχωρούν, επίσης, από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας τους, εφόσον έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία... Εάν υπάλληλος του επιστημονικού προσωπικού της Ε.Ν.Υ. κατά τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας του δεν έχει συμπληρώσει τριάντα πέντε έτη υπηρεσίας, παρατείνεται η παραμονή του στην υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της τριακονταπενταετίας, όχι όμως πέραν του 67^{ου} έτους της ηλικίας του... Οι ανήκοντες στο επιστημονικό προσωπικό της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας, με τη συμπλήρωση του ανωτέρω ορίου ηλικίας ή τριακονταπενταετούς υπηρεσίας, απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, που εκδίδεται μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία συμπλήρωσαν το όριο αυτό ή την τριακονταπενταετή υπηρεσία...».

7. Επίσης, στα άρθρα 108 και 109 του ίδιου νόμου, που αφορούν την αποχώρηση λόγω ορίου ηλικίας και συμπλήρωσης 35ετούς υπηρεσίας, αντίστοιχα, των υπαλλήλων του Κλάδου Εμπειρογνωμόνων, ορίζεται ότι: « Άρθρο 108 : 1. α. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Εμπειρογνωμόνων αποχωρούν από την υπηρεσία, όταν συμπληρώσουν το 65^ο έτος της ηλικίας τους. β. Ως ημέρα που συμπληρώνεται το ανωτέρω όριο ηλικίας θεωρείται η 31^η Δεκεμβρίου του οικείου έτους... Άρθρο 109: 1. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Εμπειρογνωμόνων, που έχουν συμπληρώσει το 60^ο έτος της ηλικίας τους αποχωρούν από την υπηρεσία, εφόσον έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία. Εάν οι υπάλληλοι του κλάδου αυτού, κατά τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους, δεν έχουν συμπληρώσει τριάντα πέντε έτη υπηρεσίας, παρατείνεται η παραμονή τους στην υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της τριακονταπενταετίας, όχι όμως πέραν του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους. Οι ανωτέρω απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία συμπλήρωσαν τριακονταπενταετή υπηρεσία».

8. Στα άρθρα 116 και 117 του νόμου αυτού, που αφορούν την αποχώρηση λόγω ορίου ηλικίας και συμπλήρωσης 35ετούς υπηρεσίας, αντίστοιχα, των υπαλλήλων του Κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών

Υποθέσεων ορίζεται ότι: «Άρθρο 116: 1.α. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων αποχωρούν από την υπηρεσία, όταν συμπληρώσουν το 65^ο έτος της ηλικίας τους. β. Ως ημέρα που συμπληρώνεται το ανωτέρω όριο ηλικίας θεωρείται η 31^η Δεκεμβρίου του οικείου έτους... Άρθρο 117: 1. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων, που έχουν συμπληρώσει το 60^ο έτος της ηλικίας τους αποχωρούν από την υπηρεσία, εφόσον έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία. Εάν οι υπάλληλοι του Κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων, κατά τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους, δεν έχουν συμπληρώσει τριάντα πέντε έτη υπηρεσίας, παρατείνεται η παραμονή τους στην υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της τριακονταπενταετίας, όχι όμως πέραν του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους. Οι ανωτέρω απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία συμπλήρωσαν τριακονταπενταετή υπηρεσία...».

9. Στα άρθρα 124 και 125 του ίδιου νόμου 3566/2007, που αφορούν την αποχώρηση λόγω ορίου ηλικίας και συμπλήρωσης 35ετούς υπηρεσίας, αντίστοιχα, των υπαλλήλων του Κλάδου ΠΕ και ΤΕ Διοικητικού ορίζεται ότι: «Άρθρο 124: 1.α. Οι υπάλληλοι του Κλάδου ΠΕ και ΤΕ Διοικητικού αποχωρούν από την υπηρεσία, όταν συμπληρώσουν το 65^ο έτος της ηλικίας τους. β. Ως ημέρα που συμπληρώνεται το ανωτέρω όριο ηλικίας θεωρείται η 31^η Δεκεμβρίου του οικείου έτους... Άρθρο 125: 1. Οι υπάλληλοι του Κλάδου ΠΕ και ΤΕ Διοικητικού, που έχουν συμπληρώσει το 60^ο έτος της ηλικίας τους αποχωρούν από την υπηρεσία, εφόσον έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία. Εάν οι υπάλληλοι του Κλάδου ΠΕ και ΤΕ Διοικητικού, κατά τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους, δεν έχουν συμπληρώσει τριάντα πέντε έτη υπηρεσίας, παρατείνεται η παραμονή τους στην υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της τριακονταπενταετίας, όχι όμως πέραν του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους. Οι ανωτέρω απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία συμπλήρωσαν τριακονταπενταετή υπηρεσία...».

10. Ακόμη, στα άρθρα 132 και 133 του ως άνω νόμου, που αφορούν την αποχώρηση λόγω ορίου ηλικίας και συμπλήρωσης 35ετούς υπηρεσίας, αντίστοιχα, των υπαλλήλων του Κλάδου Διοικητικών Γραμματέων ορίζεται ότι: «Άρθρο 132: 1.α. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Διοικητικών Γραμματέων αποχωρούν από την υπηρεσία, όταν συμπληρώσουν το 65^ο έτος της ηλικίας τους. β. Ως ημέρα που συμπληρώνεται το ανωτέρω όριο ηλικίας θεωρείται η 31^η Δεκεμβρίου του οικείου έτους... Άρθρο 133: 1. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Διοικητικών Γραμματέων, που έχουν συμπληρώσει το 60^ο έτος της ηλικίας τους αποχωρούν από την υπηρεσία, εφόσον έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία. Εάν οι

υπάλληλοι του Κλάδου Διοικητικών Γραμματέων, κατά τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους, δεν έχουν συμπληρώσει τριάντα πέντε έτη υπηρεσίας, παρατείνεται η παραμονή τους στην υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της τριακονταπενταετίας, όχι όμως πέραν του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους. Οι ανωτέρω απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία συμπλήρωσαν τριακονταπενταετή υπηρεσία...».

11. Στα άρθρα 140 και 141 του ίδιου νόμου, που αφορούν την αποχώρηση λόγω ορίου ηλικίας και συμπλήρωσης 35ετούς υπηρεσίας, αντίστοιχα, των υπαλλήλων του Κλάδου Επικοινωνιών και Πληροφορικής ορίζεται ότι: «Άρθρο 140: 1.α. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Επικοινωνιών και Πληροφορικής αποχωρούν από την υπηρεσία, όταν συμπληρώσουν το 65^ο έτος της ηλικίας τους. β. Ως ημέρα που συμπληρώνεται το ανωτέρω όριο ηλικίας θεωρείται η 31^η Δεκεμβρίου του οικείου έτους... Άρθρο 141: 1. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Επικοινωνιών και Πληροφορικής, που έχουν συμπληρώσει το 60^ο έτος της ηλικίας τους αποχωρούν από την υπηρεσία, εφόσον έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία. Εάν οι υπάλληλοι του Κλάδου Επικοινωνιών και Πληροφορικής, κατά τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους, δεν έχουν συμπληρώσει τριάντα πέντε έτη υπηρεσίας, παρατείνεται η παραμονή τους στην υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της τριακονταπενταετίας, όχι όμως πέραν του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους. Οι ανωτέρω απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία συμπλήρωσαν τριακονταπενταετή υπηρεσία...».

12. Περαιτέρω, στα άρθρα 147 και 148 του ν.3566/2007, που αφορούν την αποχώρηση λόγω ορίου ηλικίας και συμπλήρωσης 35ετούς υπηρεσίας, αντίστοιχα, των υπαλλήλων του Κλάδου Επιμελητών ορίζεται ότι: « Άρθρο 147: 1.α. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Επιμελητών αποχωρούν από την υπηρεσία, όταν συμπληρώσουν το 65^ο έτος της ηλικίας τους. β. Ως ημέρα που συμπληρώνεται το ανωτέρω όριο ηλικίας θεωρείται η 31^η Δεκεμβρίου του οικείου έτους... Άρθρο 148: 1. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Επιμελητών, που έχουν συμπληρώσει το 60^ο έτος της ηλικίας τους αποχωρούν από την υπηρεσία, εφόσον έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία. Εάν οι υπάλληλοι του Κλάδου Επιμελητών, κατά τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους, δεν έχουν συμπληρώσει τριάντα πέντε έτη υπηρεσίας, παρατείνεται η παραμονή τους στην υπηρεσία έως τη συμπλήρωση της τριακονταπενταετίας, όχι όμως πέραν του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους. Οι ανωτέρω απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία συμπλήρωσαν τριακονταπενταετή υπηρεσία...».

13. Τέλος, στο άρθρο 10 του ν.3566/2007 ορίζεται ότι: «Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο εφαρμόζονται αναλόγως οι οικείες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα ακόλουθα:

14. Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις του Οργανισμού του ΥΠΕΞ, το σύνολο των υπαλλήλων του Υπουργείου που υπάγονται σε αυτόν, ανεξαρτήτως κλάδου, αποχωρούν από την υπηρεσία είτε με την συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους είτε με την συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας τους και τριακονταπεντετούς πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας. Επίσης, για τους υπαλλήλους όλων των κλάδων του ΥΠΕΞ, εκτός από τους υπαλλήλους του Διπλωματικού Κλάδου, προβλέπεται η παραμονή τους στην υπηρεσία και μετά τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας τους, σε περίπτωση που κατά τον χρόνο αυτό δεν είχαν συμπληρώσει τριάντα πέντε έτη υπηρεσίας, μέχρι τη συμπλήρωση τριακονταπενταετούς υπηρεσίας, όχι όμως πέραν του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους.

15. Αντίστοιχες ρυθμίσεις περιλαμβάνονταν στο άρθρο 155 του Υπαλληλικού Κώδικα, ως προς την αποχώρηση λόγω ορίου ηλικίας και συμπλήρωσεως τριακονταπενταετίας, για τους υπαλλήλους που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του, πριν από την αντικατάσταση των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού με τη διάταξη του άρθρου 59 του ν. 4369/2016. Με την τελευταία αυτή διάταξη οι υπαγόμενοι στον Υπαλληλικό Κώδικα υπάλληλοι απολύονται αυτοδίκαια από την υπηρεσία κατά τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους. Όπως δε αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου αυτού, η πρόβλεψη για τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας αποτελεί το απώτατο ηλικιακό όριο παραμονής του υπαλλήλου στην υπηρεσία μετά την παρέλευση του οποίου εκδίδεται διαπιστωτική πράξη απόλυσης. Διευκρινίζεται δε στην ίδια αιτιολογική έκθεση ότι η υποχρέωση της Υπηρεσίας να λύσει την υπαλληλική σχέση λόγω ορίου ηλικίας δεν σχετίζεται με το δικαίωμα του υπαλλήλου να παραιτηθεί από την υπηρεσία νωρίτερα από τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας του, εφόσον θεμελιώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, όπως αυτές προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία.

16. Επίσης, με τη μεταβατικού χαρακτήρα διάταξη του άρθρου 35 του ν.4369/2016 δόθηκε η δυνατότητα στους υπαγόμενους στον Υπαλληλικό Κώδικα υπαλλήλους, καθώς και σε αυτούς που υπάγονται στον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, οι οποίοι απολύθηκαν αυτοδικαίως από την υπηρεσία τους, κατά το χρονικό διάστημα από

19.8.2015 έως την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (27.2.2016), λόγω ορίου ηλικίας ή συμπλήρωσης τριακονταπενταετίας και του εξηκοστού έτους της ηλικίας τους, να ζητήσουν την επαναφορά τους στην υπηρεσία μέχρι την αυτοδίκαιη απόλυσή τους που θα επέλθει με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους. Στην ίδια διάταξη προβλέπεται η διαδικασία για την επαναφορά του υπαλλήλου στην ενεργό υπηρεσία, που περιλαμβάνει την υποβολή σχετικής αιτήσεως εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός μηνός από την έναρξη ισχύος του νόμου, γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου και απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή οργάνου διοίκησης με συνεκτίμηση των υπηρεσιακών αναγκών.

17. Επειδή, όπως προκύπτει από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του Οργανισμού του ΥΠΕΞ, τα θέματα της αποχωρήσεως των υπαλλήλων του ΥΠΕΞ λόγω ορίου ηλικίας αλλά και συμπληρώσεως τριακονταπενταετούς υπηρεσίας ρυθμίζονται κατά τρόπο αυτοτελή, ειδικό και λεπτομερειακό από τον Οργανισμό αυτό, καθόσον όπως γίνεται παγίως δεκτό, οι υπάλληλοι του ΥΠΕΞ τελούν υπό διαφορετικές συνθήκες σε σχέση με τους λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους, οι οποίοι υπάγονται στον Υπαλληλικό Κώδικα (ΣΤΕ 1706/2013, 410/2003, 3458/2002). Και ναι μεν προβλέπεται κατά τη διάταξη του άρθρου 10 του Οργανισμού του ΥΠΕΞ η αναλογική εφαρμογή διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα και για τους υπαλλήλους του ΥΠΕΞ, μόνο όμως στην περίπτωση θεμάτων που δεν ρυθμίζονται από τον Οργανισμό του ΥΠΕΞ. Δεδομένου δε ότι τα θέματα της υποχρεωτικής αποχωρήσεως των υπαλλήλων του ΥΠΕΞ από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας αλλά και του συνδυασμού ηλικίας και ορισμένου χρόνου πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας (τριακονταπενταετία), ρυθμίζονται στον Οργανισμό του ΥΠΕΞ, δεν υφίσταται κενό ρυθμίσεως για τα θέματα αυτά και συνεπώς δεν καταλείπεται πεδίο αναλογικής εφαρμογής των σχετικών με το θέμα αυτό διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα, στις διατάξεις του οποίου δεν υπάγονται οι υπάλληλοι του ΥΠΕΞ. Η αντικατάσταση των ως άνω διατάξεων του άρθρου 155 του Υ.Κ. με τη διάταξη του άρθρου 59 του ν.4369/2016, σύμφωνα με την οποία ρυθμίζεται πλέον διαφορετικά το θέμα της αυτοδίκαιης απόλυσης λόγω ορίου ηλικίας των υπαγομένων στον Υ.Κ. υπαλλήλων, ανεξαρτήτως του δικαιολογητικού λόγου που την προκάλεσε, δεν επηρεάζει την ανωτέρω κρίση, καθόσον με τη διάταξη αυτή απλώς ρυθμίζεται με διαφορετικό τρόπο το θέμα της αυτοδίκαιης αποχώρησης υπαλλήλων λόγω ορίου ηλικίας σε σχέση με την αντίστοιχη ρύθμιση του Οργανισμού του ΥΠΕΞ και δεν αφορά νέα ρύθμιση επί θέματος για το οποίο δεν υπάρχει πρόβλεψη στον Οργανισμό του ΥΠΕΞ. Για το λόγο αυτό, άλλωστε, δεν μπορεί να εφαρμοσθεί στην προκειμένη περίπτωση η νομολογία του ΣτΕ (ΣΤΕ 850/2011, 862/2011 κ.α.) που αφορούσε την αναλογική εφαρμογή της παρ.19 του άρθρου 10 του ν.3863/2010, με την οποία προστέθηκε εδάφιο στην παράγραφο 2 του άρθρου 155 του Υπαλληλικού Κώδικα, και για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών, καθόσον είχε κριθεί ότι η αναλογική εφαρμογή της

διατάξεως αυτής και στους υπαλλήλους του ΥΠΕΞ προϋπέθετε, μεταξύ άλλων, την μη ύπαρξη αντίθετης ειδικής διατάξεως στον Οργανισμό του Υπουργείου.

18. Δεδομένου ότι, κατά τα ανωτέρω, δεν τυγχάνει εφαρμογής στους υπαλλήλους του ΥΠΕΞ η διάταξη του άρθρου 59 του ν.4369/2016, που αντικατέστησε τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 155 του Υπαλληλικού Κώδικα και όρισε το 67^ο έτος της ηλικίας του υπαλλήλου ως όριο ηλικίας για την αυτοδίκαιη αποχώρησή του από την υπηρεσία, δεν μπορεί να εφαρμοσθεί για τους υπαλλήλους του ΥΠΕΞ ούτε η διάταξη του άρθρου 35 του ν.4369/2016, καθόσον η διάταξη αυτή προϋποθέτει την εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 59 του ίδιου νόμου.

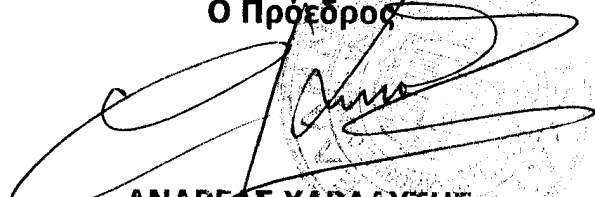
19. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι διατάξεις των άρθρων 35 και 59 του ν.4369/2016 δεν εφαρμόζονται στους υπαλλήλους του ΥΠΕΞ, για τους οποίους εξακολουθούν να ισχύουν οι ανωτέρω ειδικές διατάξεις του Οργανισμού του ΥΠΕΞ, που ρυθμίζουν κατά τρόπο αυτοτελή και λεπτομερειακό τα θέματα της αποχώρησης των υπαλλήλων αυτών από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας και συμπλήρωσης τριακονταπενταετίας.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

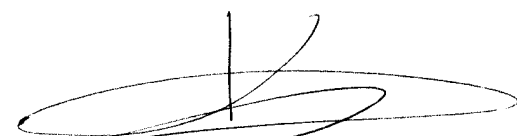
20. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, ειτί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδοτεί ομόφωνα ως εξής: Οι διατάξεις των άρθρων 35 και 59 του ν.4369/2016 δεν εφαρμόζονται στους υπαλλήλους του ΥΠΕΞ, για τους οποίους εξακολουθούν να ισχύουν οι ανωτέρω ειδικές διατάξεις του Οργανισμού του ΥΠΕΞ, που ρυθμίζουν κατά τρόπο αυτοτελή και λεπτομερειακό τα θέματα της αποχώρησης των υπαλλήλων αυτών από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας και συμπλήρωσης τριακονταπενταετίας.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 23-5-2016
Ο Πρόεδρος

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΡΛΑΥΤΗΣ
Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.